ПРОЗІРКА

Щотижнева всеукраїнська газета

ЛИСТОПАД 06, 2026 | № 08 (008)

ГРЕЦЬКА СПАДЩИНА КИЄВА: НОВА ЕКСПОЗИЦІЯ НА ПОДОЛІ

Київ завжди був перехрестям культур, проте особливе місце в історії столиці посідає грецька громада, яка протягом століть формувала торговельне, релігійне та культурне обличчя міста. Щоб нагадати про цей багатий пласт історії, на Контрактовій площі біля пам'ятника Петру Сагайдачному встановили унікальні інформаційні стенди. Експозицію реалізовано в межах масштабних просвітницьких ініціатив «Мультикультурний Київ» та «Втрачений Київ».

Проєкт покликаний висвітлити маловідомі сторінки з життя столиці й повернути з забуття пам'ять про видатних діячів грецького походження. Зокрема, йдеться про відомого мецената Івана Фундуклея та купецькі родини Гудимів і Лакерд, які активно розбудовували Поділ, займалися благодійністю та впливали на міське самоврядування.

Окрему увагу в експозиції приділено втраченим архітектурним перлинам. Так центральним об'єктом стендів стала історія церкви Святої Катерини. Ця прекрасна церква була ключовим осередком релігійного й духовного життя київських греків, але в 1929 році важливу споруду було знищено під час антирелігійної кампанії радянської влади.

Організатором ініціативи виступив Державний історико-архітектурний заповідник «Стародавній Київ» у тісній співпраці з Управлінням туризму та промоцій КМДА, командою «Україна Інкогніта», Департаментом охорони культурної спадщини та Київським науково-методичним центром.

Фінансову підтримку для створення стендів надав Фонд Бумбураса.

Таким чином для киян та гостей міста було відкрито ще один куточок його живого минулого. Відвідування експозиції безкоштовне для кожного, хто бажає дізнатися більше про історію Києва.

♥ ♥ ♥

ЯК ВИГАДАТИ НАДІЙНИЙ ПАРОЛЬ: ПРАКТИЧНИЙ ГАЙД

Мільйони користувачів досі припускаються класичної помилки, обираючи примітивні комбінації для захисту найважливішого. Але варто пам'ятати, що надто прості паролі хакери зламують за лічені секунди за допомогою автоматизованих алгоритмів.

Головна характеристика надійного пароля — це його довжина та хаотичність. Фахівці з кібербезпеки радять дотримуватися кількох критично важливих параметрів.

1. ***Довжина понад усе***. Створюйте комбінацію щонайменше з 12–16 символів. Що довший пароль, то більше часу потрібно програмам-зламникам для підбору комбінацій.

2. ***Різноманітність елементів***. Поєднуйте великі й малі літери латиниці, цифри та спеціальні знаки (!, @, #, $, %).

3. ***Метод мнемонічної фрази***. Замість складного набору випадкових букв, які важко запам'ятати, вигадайте унікальне речення. Наприклад, вираз «Я люблю пити каву о 8 ранку!» перетворюється на пароль: Ялпко8р!, де задіяні перші літери та знаки.

4. ***Ніколи не використовуйте особисту інформацію!*** Дівоче прізвище матері, імена домашніх улюбленців чи номери телефонів — під забороною. Цю інформацію легко знайти у ваших соціальних мережах. Також уникайте повторного використання одного й того ж пароля для різних облікових записів. Якщо зловмисники зламають один сайт, вони миттєво отримають доступ до вашої пошти, соціальних мереж і онлайн-банкінгу.

Запам'ятати десятки складних комбінацій фізично неможливо. Для цього варто використовувати менеджер паролів — спеціальну програму, яка генерує, шифрує та зберігає ваші дані. А для максимального захисту обов'язково увімкніть двофакторну автентифікацію (2FA) на всіх важливих сервісах.

♥ ♥ ♥

ЧОМУ БАТЬКІВСЬКЕ МОВЧАННЯ ПРО ІНТИМ ПРИЗВОДИТЬ ДО НЕБЕЗПЕКИ

Тема інтимного виховання в багатьох українських родинах досі залишається табу. Більшості батьків значно простіше вдати, що дитина «ще надто мала», й відкладати важливий діалог на невизначений термін. Однак така стратегія виховання обертається тим, що підлітки шукають відповіді самостійно — часом із надто ризикованих та сумнівних джерел.

Нещодавно популярний український актор Тарас Цимбалюк поділився у своєму блозі про власний досвід батьківського мовчання у підлітковому віці, адже тема сексу в сім'ї не обговорювалася взагалі.

Актор зауважує, що не має образ на старше покоління, оскільки вони самі зростали в суспільстві суворих заборон та просто не володіли відповідними навичками спілкування.

Проте Цимбалюк наголошує на тому, що відсутність бесіди вдома не гасить дитячу цікавість. У результаті необхідні знання підлітки здобувають з книжок, від старших друзів, з порнографічних матеріалів або власного невдалого й навіть небезпечного досвіду.

Батьківська тиша — це також форма виховання, яка зазвичай виявляється неефективною та шкідливою. Справжня сексуальна просвіта повинна формувати не лише фізіологічні уявлення, а й закладати довіру, повагу до партнера, розуміння власного тіла та вміння відстоювати власні кордони.

Фахівці з дитячої психології радять підходити до питань інтиму поетапно, враховуючи вікові особливості дитини.

Головний принцип — відмовитися від нудних моралізаторських лекцій на користь природного та спокійного діалогу без ніяковості.

Змалечку важливо пояснити дитині, що її тіло належить тільки їй, і ніхто не має права торкатися його без прямої згоди. Це стає базовим фундаментом її особистої безпеки.

У старшому підлітковому віці акцент слід змістити на згоду, відповідальність та повагу до почуттів і меж іншої людини.

Оскільки в багатьох навчальних закладах досі бракує кваліфікованої психологічної підтримки чи секс-освіти, дорослі мають першими виходити на контакт, адже дитина не довірить сором'язливі питання чужим людям, якщо в родині ця тема під забороною. ♥ ♥ ♥

ЯК ЗМЕНШИТИ РАХУНКИ ЗА ОПАЛЕННЯ ВЗИМКУ

Початок опалювального сезону традиційно супроводжується стрімким зростанням сум у комунальних квитанціях, що стає відчутним ударом для сімейного бюджету. Проте суттєво оптимізувати витрати газу, електроенергії та тепла цілком реально без шкоди для власного комфорту й без потреби мерзнути в оселі чи ходити у кількох светрах.

Фахівці АТ «Полтавагаз» рекомендують звернути увагу на прості побутові звички, регулярне обслуговування обладнання та правильне керування теплом у приміщенні.

Практичні кроки для збереження тепла та економії енергоресурсів

1. Герметизація вікон та дверей. Основним джерелом витоку тепла з помешкання є щілини в дверних рамах та віконних конструкціях. Своєчасна заміна зношених гумових ущільнювачів і герметизація стиків коштують недорого, але швидко окупаються за рахунок суттєвого зменшення споживання енергоносіїв.

2. Вільна циркуляція повітря біля радіаторів. Батареї опалення не повинні закриватися важкими щільними шторами, декоративними екранами чи меблями, адже це блокує поширення тепла. Навіть декілька сантиметрів вільного простору перед радіатором дозволяють гарячому повітрю безперешкодно циркулювати всією кімнатою.

3. Енергоефективність газового обладнання. Застарілі газові котли та колонки з роками втрачають свій коефіцієнт корисної дії (ККД) і починають споживати значно більше палива для досягнення звичної температури. Перехід на сучасне енергоефективне обладнання значно знижує щомісячні витрати.

4. Контроль побутового використання газу. Окрім оновлення техніки, зберегти кошти допомагає базовий контроль під час приготування їжі. Наприклад, діаметр полум'я на газовій плиті не повинен перевищувати дно посуду й виходити за його межі — це усуває марні витрати газу.

Що робити, якщо батареї холодні? Алгоритм перерахунку платіжок

Якщо батареї в квартирі стабільно залишаються ледь теплими, Закон України «Про житлово-комунальні послуги» та постанова Кабміну № 1145 гарантують право

споживача на офіційний перерахунок вартості наданих послуг. Щоб захистити свої права, дотримуйтесь чіткого алгоритму.

1. Перевірка системи. Спочатку переконайтеся, що відсутність тепла не пов'язана з банальною повітряною пробкою у вашому радіаторі, яку можна легко спустити самостійно.

2. Подача офіційної заявки. Направте звернення до обслуговуючої компанії (ЖЕК або ОСББ) та безпосередньо до постачальника послуги з вимогою викликати комісію для проведення обстеження.

3. Фіксація порушень. Зафіксуйте неналежну якість опалення разом із членами комісії під час огляду та складіть відповідний акт.

4. Самостійний акт-претензія. У разі ігнорування вашого виклику складіть акт у довільній формі самостійно, завіривши його підписами щонайменше двох сусідів-свідків. Надішліть офіційні примірники цього документа постачальнику послуг.

5. Звернення до контролюючих органів. За відсутності належної реакції та відмові у перерахунку звертайтеся зі скаргою до територіального органу Держпродспоживслужби за місцем проживання.

6. Тарифи на електричне опалення та державні пільги. Для громадян, які використовують для обігріву житла електроенергію, в Україні діє спеціальний пільговий тариф. Вартість становить 2,64 грн за кВт·год при споживанні до 2000 кВт·год на місяць протягом опалювального сезону. Весь обсяг, спожитий понад цей ліміт, оплачується за повним тарифом — 4,32 грн за кВт·год.

Крім того, окремі категорії громадян мають законне право на державну компенсацію комунальних послуг, що може становити від 25% до 100% від загальної вартості спожитих ресурсів.

♥ ♥ ♥

ХІТ-ПАРАД ПРОФЕСІЙ

Сучасний Класифікатор професій України приховує чимало цікавих, рідкісних і навіть дещо кумедних на перший погляд назв посад, які звучать незвично для сучасного вуха, проте є реальною частиною трудового світу. Сьогодні ми розглянемо п'ять абсолютно різних, але надзвичайно цікавих професій. Можливо, про деякі з них ви навіть не здогадувалися.

1. ***Каштелян*** (код 9132) — професія з багатовіковою історією. У минулому, за часів Польського королівства, Великого князівства Литовського та Речі Посполитої, каштелян (від латинського castellum — замок) був важливим державним чином. Він управляв королівським чи князівським замком і прилеглою територією, збирав податки, командував гарнізоном і навіть виконував судові функції, посідаючи почесне друге місце після воєводи. У сучасних українських реаліях значення цього терміна докорінно змінилося: згідно з Класифікатором професій, каштелян (назва, яка остаточно закріпилася у листопаді 2010 року замість колишньої «кастелянки») — це працівник сфери послуг, який відповідає за зберігання та видачу білизни, уніформи чи господарського інвентарю в готелях, лікарнях, санаторіях чи гуртожитках (код професії 5152 у групі працівників, що надають персональні послуги).

2. ***Кубівник*** (класифікована у сфері послуг за кодом 9132) — рідкісна робітнича професія. Головні обов'язки цього працівника пов'язані з обслуговуванням спеціальних ємностей для нагрівання води: він наповнює водою бачки та куби (резервуари для рідини), вмикає їх в електромережу, а також стежить за процесом кип'ятіння та своєчасним вимкненням. Часто кубівник виконує супутні функції підсобного робітника на великій кухні, забезпечуючи потреби підприємства в гарячій воді великих об'ємів, або працює прибиральником і допоміжним персоналом в установах і готелях.

3. ***Вибивальник рафінадних голів*** — офіційна робоча професія, внесена до Державного класифікатора професій під кодом 8276 у групі робітників з виробництва цукру. Попри незвичну назву, за нею стоїть традиційна технологія, адже історично цукор-рафінад відливали у великі конусоподібні застиглі злитки — «рафінадні голови». Головні обов'язки робітника 3-го або 4-го розряду включають обережне вибивання або пресування цих цукрових конусів із металевих форм після охолодження, контроль їхньої цілісності, а також ретельне очищення та сортування обладнання для наступного циклу. Хоча через автоматизацію виробництва професія стала рідкісною, вона й досі зберігається в офіційних реєстрах кадрів.

4. ***Боєць*** (***газорятівник***, код 3119) — це робота для фахівців із міцним здоров'ям та здатністю миттєво ухвалювати рішення в умовах підвищеної небезпеки. Представники цієї професії з героїчною назвою ліквідовують аварії на промислових підприємствах, пов'язані з викидом токсичних, вибухонебезпечних або хімічно агресивних речовин.

5. ***Розфасовувач нюхальної махорки та***

тютюну (код 8279) замикає сьогоднішній хіт-парад цікавих професій. Цей фахівець займається точним дозуванням, фасуванням та маркуванням тютюнової продукції, контролює герметичність пакування, перевіряє відповідність ваги нормативам і налаштовує роботу фасувальних автоматів.

За кожною з цих специфічних назв ховається важлива ділянка праці — від забезпечення побутового комфорту до складних виробничих процесів та ліквідації надзвичайних ситуацій. Світ професій неперервно змінюється, проте такі унікальні позиції нагадують про багатство української мовної спадщини та розмаїття трудової сфери.

♥ ♥ ♥

«ПРИВОРОТНЕ ЗІЛЛЯ»: ПРИРОДНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ПРИСТРАСТІ ТА МИРУ В СІМ'Ї

Народні перекази та розповіді про так зване «приворотне зілля» найчастіше сприймаються сучасними людьми скептично — як звичайнісінькі бабусині вигадки чи дитячі казки. Проте не варто поспішати з категоричними висновками. Те, що для непосвячених виглядає просто плодом людської фантазії, насправді нерідко знаходить підтвердження у серйозних наукових та медичних дослідженнях, які доводять «чародійність» багатьох старовинних рецептів.

Взаємини між близькими людьми — річ тендітна і багатогранна. З роками чи під впливом життєвих обставин почуття глибокого, справжнього кохання можуть дещо пригальмуватись, відійти на задній план і зафіксуватися десь у глибинах пам'яті. Якщо ви відчули холодність, непорозуміння чи певне відчуження між собою та коханою людиною, не варто опускати руки — спеціальні рослинні збори здатні м'яко виправити цю ситуацію. Народна мудрість пропонує два основні види таких напоїв залежно від того, що саме турбує вашого обранця.

Перший варіант створений для ситуацій, коли чоловік став байдужим, неуважним або зовсім охолонув до домашніх турбот та до вас особисто. Найчастіше це не ознака зникнення почуттів, а банальна перевтома і хронічний стрес. Для такого випадку підійде збір, що складається з:

♥ трьох частин левзеї сафлороподібної,
♥ квіток календули,
♥ плодів глоду кров'янисто-червоного і шипшини,
♥ трави череди трироздільної,
♥ двох частин материнки звичайної.

Дія такого напою спрямована на зняття втоми, активізацію життєвих функцій та підвищення загального тонусу організму. Після кількох днів вживання напою чоловік скидає з себе вантаж поганого настрою, знову стає бадьорим і активним. Природну енергію чудово доповнять ваша жіноча турбота, нова зачіска, охайний наряд та щира посмішка.

Другий сценарій розгортається інакше, коли чоловік через життєві негаразди стає надмірно тривожним, дратівливим, втрачає нормальний сон і апетит. У такій ситуації ефективно діє інше «зілля»:

♥ чотири частини трави пустирника і сушениці,
♥ три частини трави чебрецю, та коренів валеріани,
♥ дві частини листя м'яти перцевої.

Щоб приготувати любовний еліксир беруть одну столову ложку обраної сухої суміші, кладуть її в емальований посуд та заливають склянкою окропу. Посуд накривають кришкою і витримують на водяній бані приблизно 15 хвилин. Після цього відвар настоюють і охолоджують протягом пів години, проціджують, а залишок ретельно віджимають.

Вживати отриманий настій рекомендується теплим або гарячим по цілій склянці вранці та ввечері замість звичного чаю.

Варто заздалегідь підготуватися до того, що люди в стані нервового виснаження далеко не завжди охоче приймають будь-які ліки чи настої, іноді ставлячись до спроб допомогти скептично чи навіть з певною іронією. Не варто засмучуватися, адже це лише тимчасові наслідки перенапруження. У такий період важливо проявити максимальну терплячість: рухатися спокійно, говорити тихо і лагідно.

♥ ♥ ♥

АЛХІМІЯ КРАСИ: ЯК В МИНУЛОМУ СТВОРЮВАЛИ ШТУЧНІ САМОЦВІТИ

Удавнину майстри вміли створювати з найрізноманітніших сумішей дивовижні речі, які за своєю красою анітрохи не поступалися натуральному бурштину, перлам чи коралам. Такі саморобні жіночі прикраси та симпатичні дрібниці виготовлялися просто в домашніх умовах.

Особливою чарівністю вирізнялися вироби з агату. На відшліфованому мінералі

іноді природним шляхом проявляються дивовижні візерунки, що нагадують дерева, трави, плоди чи тварин. Проте такі малюнки навчилися наносити й штучно. Для цього срібло розчиняли в азотній кислоті та за допомогою пера наносили на камінь зображення, яке набувало червонуватого відтінку. Додавання сажі та червоного винного каменю робило малюнок темно-сірим, а галун надавав йому темно-фіолетового кольору.

Відрізнити природний малюнок від штучного можна було за допомогою вогню: під дією полум'я штучні зображення зникали, тоді як справжні залишалися незмінними.

Не менш захопливим був процес виготовлення штучного бурштину. Його отримували із суміші терпентину (смолянистої речовини, що є сировиною для отримання живиці та скипидару) та асфальтової маси. Компоненти плавили у мідному тазі на помірному вогні, доводячи до кипіння, після чого розливали у заздалегідь підготовлені гіпсові чи дерев'яні форми, ретельно відполіровані зсередини та змащені дерев'яною олією. Таким методом відливали не лише намиста, а й мундштуки, держаки для ножів і виделок та статуетки.

Штучні корали створювали за допомогою чистого сірчаного цвіту (меленої сірки), який розчиняли на вогні разом із кіновароом до утворення густої маси червоного кольору.

Масу заливали у форму, а після часткового затвердіння занурювали у холодну воду.

Особливої уваги заслуговувала технологія створення штучних перлин. Стовчений перламутр змішували з винним каменем, нашатирним спиртом, а також сумішшю олова з ртуттю та оцтом до стану густого тіста. Отриманою масою заповнювали спеціальні формочки або ж покривали ними заготовки (наприклад, скляні кульки), закріплюючи перловий шар за допомогою розчину рибного клею у винному спирті. Для міцності гіпсові вироби також витримували у розчині галуну, що робило їх твердими та довговічними, немов справжній мармур.

♥ ♥ ♥

ЯК НЕ ПЕРЕПЛАЧУВАТИ ЗА МОБІЛЬНІ ТАРИФИ ТА ЗАОЩАДЖУВАТИ ШОМІСЯЦЯ

Чимало українських абонентів щомісяця сплачують значні суми за мобільний зв'язок, навіть не здогадуючись, що користуються нав'язаними послугами. Оператори за замовчуванням підключають об'ємні пакети з безлімітним інтернетом, хоча реальні потреби більшості людей набагато скромніші.

Насправді на ринку присутні тарифи в діапазоні від 100 до 290 гривень, але щоб отримати доступ до найвигідніших умов, варто знати певні нюанси.

Оператори мобільного зв'язку рідко рекламують свої бюджетні лінійки на головних сторінках, адже найдешевші пропозиції зазвичай орієнтовані на конкретні категорії: пенсіонерів, дітей або клієнтів, які переходять від конкурентів зі збереженням власного номера (MNP). До речі, цей факт можна врахувати, якщо вирішите змінити оператора.

Для звичайного діючого абонента стандартна абонплата виявляється значно вищою за мінімально можливу.

Vodafone утримує найнижчу цінову планку. Пакет Device M коштує 100 грн на місяць за 10 ГБ інтернету (дзвінки та SMS оплачуються окремо), проте він доступний лише для користувачів попереднього плану Device S. Новим клієнтам пропонують Device L за 160 грн із 18 ГБ трафіку. Інші ж стандартні пакети стартують від 280–350 грн.

Lifecell. Найдоступнішим є тариф «Турбота» за 190 грн/міс., який включає безліміт у мережі, 1000 хвилин на інші номери, 20 ГБ інтернету та нетарифіковані соцмережі. Однак підключити його можуть лише особи віком від 55 років. Широкому загалу пропонують план «Максі»: його базова ціна становить 500 грн, але при персонізації через «Дію» вона знижується до 350 грн, а при переході зі своїм номером — до 270 грн.

Київстар також застосовує віковий критерій. Пропозиція «ВСІ РАЗОМ Комфорт» за 220 грн доступна для осіб від 60 років, а «Дитячий» за 270 грн — для вікової категорії 6–16 років. Універсальне рішення «ВСІ РАЗОМ Легкий» коштує 370 грн (290 грн при переході з іншої мережі) і включає безлімітний мобільний та домашній інтернет на швидкості до 300 Мбіт/с, а також 1000 хвилин для дзвінків.

Щоб припинити переплачувати, перш за все ретельно перевірте доступні тарифи в мобільному застосунку свого оператора.

Часто вигідні плани сховані в розділах для пенсіонерів або соціальних категорій.

Окрім цього, зважайте на альтернативи: на ринку з'являються віртуальні оператори (наприклад, U Mobile з лінійкою «Сімка»), які пропонують гнучкі комплекси послуг разом із домашнім оптичним інтернетом.

♥ ♥ ♥

Додаток 3
до Порядку Додаток 3
до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата: _____

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 25272

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ
про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Плановану діяльністю передбачається: - переобладнання та встановлення наявних 24 ємностей (залізничних цистерн) об'ємом 75м³ кожна для приймання, зберігання та відвантаження газового конденсату; - монтаж вхідної лінії від існуючого конденсатопроводу до проєктного резервуарного парку; - монтаж газопроводу подачі природного газу до резервуарного парку для компенсації газового простору резервуарів із встановленням вузла обліку газу на базі ультразвукового витратоміра; - свічну лінію газів дегазації з проєктних ємностей з вузлом обліку газу на базі ультразвукового витратоміра; - дренажні лінії з проєктних ємностей; - встановлення захищеної насосної для перекачки конденсату; - наливний стояк у кількості двох одиниць для відвантаження газового конденсату в автоцистерни; - встановлення підземної дренажної ємність об'ємом 25 м³; - монтаж лінії для передавлювання СПВ від проєктної дренажної ємності до нафтовловлювача. Роботи по провадженню планованої діяльності буде здійснювати філія Газопромислове управління «Шебелинкагазвидобування» Акціонерного товариства «Укргазвидобування». Контактний номер телефону: (044)-461-29-72.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ» 30019775

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

Україна, 04053, місто Київ, ВУЛИЦЯ КУДРЯВСЬКА, будинок 26/28

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство економіки та довкілля України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008; ovd@me.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50, головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Висновок з оцінки впливу на довкілля, у якому визначено допустимість провадження такої планової діяльності (ч.3 ст. 11 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»), що видається Міністерством економіки та довкілля України. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського

обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення

Громадські слухання відбудуться

1 Дата та час: 25.11.2026 14:00;

1 Лінк: https://us06web.zoom.us/j/84064525661?pwd=CcQTLGtjaFxBKhpSFRAEcbrR3umzqi.1 Meeting ID: 840 6452 5661 Passcode: 128176 ;

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство економіки та довкілля України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008; ovd@me.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50, головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна.

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство економіки та довкілля України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008; ovd@me.gov.ua, (044) 206-31-40, 206-31-50, головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузеві політики Департаменту екологічної оцінки – Романенко Юлія Сергіївна.

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 339 аркушах.

повідомлення про плановану діяльність

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

-

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9 . Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Ознайомлення зі змістом звіту ОВД можливе в робочі часи у приміщеннях: 1. Філія ГПУ «Шебелинкагазвидобування» АТ «Укргазвидобування» за адресою: 64250, Україна, Харківська обл., Ізюмський р-н, с-ще Донець, вулиця Стадіонна, будинок, 9. Контактна особа – начальник відділу екологічної та радіаційної безпеки – Костенко Оксана Михайлівна, номер телефону: (057) 49 91 372. 2. Біляївська селищна територіальна громада за адресою: Біляївська селищна територіальна громада за адресою: 64141, Харківська область, Лозівський район, селище Біляївка, вул. Соборна, буд. 1. Контактна особа – Начальник відділу з питань загальної та організаційної роботи: Череватенко Юлія Валеріївна, e-mail: biliaivska.hromada@gmail.com, тел. 0638537616.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 824 від 14.09.2020, № 967 від 08.09.2023}

ЯК ЧОРНОБИЛЬСЬКІ ГРАКИ ВЧАТЬСЯ У ВОРОН

Нещодавно науковці та спостерігачі за природою зафіксували в Чорнобильській зоні відчуження надзвичайно цікаве явище: граки почали переймати у ворон складну та кмітливу стратегію видобутку їжі. Як відомо, ворони славляться своєю винахідливістю — вони часто скидають тверді горіхи з великої висоти на асфальт або акуратно кладуть їх на проїжджу частину під колеса автомобілів, щоб транспорт розколов шкаралупу, після чого птахи спокійно ласують ядром.

Граки, спостерігаючи за такою поведінкою своїх розумних сусідів, почали активно її наслідувати. Щоправда, наразі вони поводяться обережніше та частіше віддають перевагу перевіреному методу — скиданню горіхів з висоти на тверде покриття, оскільки близький контакт із машинами вимагає більшого ризику.

Окрім цього, птахи відіграють неабияку екологічну роль. Зокрема, восени граки часто створюють таємні схованки із залишків їжі та горіхів у ґрунті чи під опалим листям. Про безліч таких схованок птахи забувають або гублять, завдяки чому згодом із них проростають нові дерева та рослини, що сприяє відновленню лісів.

Така висока здатність до навчання та культурної передачі навичок пояснюється тим, що обидва види належать до родини воронових (Corvidae), інтелект яких учені нерідко порівнюють із розумовими здібностями приматів. Воронові здатні вирішувати багатоступеневі логічні завдання, використовувати знаряддя праці, навчатися не лише на власних помилках, а й на досвіді інших членів зграї, а також чудово запам'ятовувати обличчя людей — як друзів, так і потенційних кривдників. ♥ ♥ ♥

ЯК ВРЯТУВАТИСЯ ПІД ЧАС ОБСТРІЛУ: ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ В ЕКСТРЕНИХ ВИПАДКАХ

В умовах постійної загрози ворожих атак вибухи можуть застати людину в найменш захищений момент — під час пішої прогулянки, поїздки в маршрутці чи за кермом власного авто. Коли поруч немає спеціалізованого сховища, вирішальну роль відіграють перші секунди.

Якщо повітряна тривога або самі вибухи лунають, коли ви перебуваєте на вулиці, найголовніше — приборкати паніку. Перша імпульсивна реакція бігти до найближчого будинку часто буває фатальною. Експерти з цивільного захисту наголошують: безпечна відстань від висотних споруд становить щонайменше 100 метрів. Руйнування фасадів, вибите скло та шматки бетону створюють додаткову смертельну небезпеку.

За відсутності облаштованого укриття поблизу слід негайно лягти на землю обличчям донизу та максимально притиснутися до поверхні. Голову необхідно щільно прикрити руками, цупкою сумкою, рюкзаком або хоча б капюшоном.

Якщо поряд є бордюр, канава, заглиблення в ґрунті чи бетонна огорожа, скористайтеся ними як бар'єром від уламків.

Під час детонації боєприпасів утворюється надпотужна вибухова хвиля зі стрімким перепадом тиску. Щоб уберегти барабанні перетинки від баротравми та запобігти контузії, дотримуйтеся простих дій: обов'язково відкрийте рот і водночас щільно прикрийте вуха долонями. Такий прийом вирівнює внутрішній і зовнішній тиск.

Також пам'ятайте, що удари часто бувають серійними. Після першого вибуху не можна одразу підводитися.

Залишайтеся в захисній позі доти, доки канонада повністю не вщухне, і лише тоді перебігайте до безпечного місця.

У власному авто слід негайно зупинити транспортний засіб на узбіччі, щоб не блокувати проїзд для екстрених служб.

Швидко покиньте салон, оскільки паливний бак робить авто вразливим.

Відбіжіть від машини та лягайте на землю в найближчу улоговину.

У громадському транспорті зберігайте спокій, попросіть водія зупинитися та вийдіть на найближчій зупинці, після чого прямуйте до підземного переходу, метро чи найближчого бомбосховища.

♥ ♥ ♥

ЦИФРОВА СХОВАНКА: ЧОМУ ПІДЛІТКИ ОБИРАЮТЬ ШІ ЗАМІСТЬ БАТЬКІВ

Останнім часом підлітки все частіше беруть до рук смартфон не задля розваг чи ігор, а щоб відкрити чатбот і написати: «Мені погано. Я не знаю, з ким поговорити». Вони не телефонують батькам, не звертаються до шкільного психолога, а довіряють власні переживання штучному інтелекту. За словами голови Центру психологічної допомоги «Конфіденс» Анастасії Грабовик, ключова проблема полягає не в здатності ШІ замінити психотерапевта, а в причинах, чому дитина взагалі обирає алгоритм замість живого спілкування.

Міжнародні дослідження підтверджують стрімке входження штучного інтелекту в сферу ментального здоров'я молоді.Хоча передусім це стосується США, глобальна тенденція простежується й в Україні, де емоційне навантаження підлітків суттєво посилюється умовами війни, вимушеним переміщенням та втратою звичного соціального кола.

Дитина часто не має навичок чітко сформулювати власні страхи чи сором. Коли у відповідь на перші спроби відвертості від дорослих лунають фрази на кшталт «не вигадуй», «у тебе немає справжніх проблем» або «іншим набагато гірше», підліток зчитує це як обесцінення своїх почуттів.

На відміну від батьків, чатбот має беззаперечні переваги в очах дитини: не потрібно чекати слушного моменту чи підбирати час, спілкування відбувається без ризику наразитися на розчарування, критику чи покарання, відсутність ризику бути стигматизованим через звернення до фахівця (психолога, коуча чи психіатра), яка досі, на жаль, зберігається в нашому суспільстві тощо.

Проте пам'ятаємо, що штучний інтелект здатний допомогти структурувати думки або підказати, як почати складну розмову, але він не володіє емпатією і може некоректно оцінити критичність ситуації.

Окремим ризиком є приватність даних. Розмова з ботом не захищена професійною таємницею психолога. Надіслана інформація може зберігатися та використовуватися для навчання мовних моделей. Тому підліткам категорично не варто вказувати в чатах своє повне ім'я, адресу, номер школи чи інші персональні дані.

Спроба вилучити гаджет чи категорично заборонити чатботи лише поглибить прірву між батьками та дитиною.

Якщо ШІ став єдиним джерелом підтримки, дорослим варто діяти м'яко:

♥ відмовитися від допитів і звинувачень;

♥ замінити претензії на щирий інтерес («Я бачу, що тобі важко, і хочу зрозуміти, що відбувається»);

♥ у випадках, коли йдеться про булінг, насилля чи загрозу здоров'ю, негайно залучати фахівців, шкільних психологів або служби у справах дітей.

♥ ♥ ♥

ЯК ЗБІЛЬШИТИ ПЕНСІЮ БЕЗ ДОДАТКОВОГО СТАЖУ: СЕКРЕТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИПЛАТ

Розмір пенсійного забезпечення часто залежить не лише від тривалості трудового шляху, а й від рівня офіційного заробітку. Навіть кілька місяців із низькою зарплатою здатні суттєво зіпсувати загальну картину, адже під час розрахунків Пенсійний фонд України порівнює доходи особи із середньою зарплатою по країні. Згідно зі статтею 40 Закону України № 1058-IV, українці мають право виключити з розрахунку пенсії до 60 календарних місяців підряд, якщо загальний термін таких періодів не перевищує 10% від загального страхового стажу. Це суттєво підвищує середній коефіцієнт зарплати.

Також, періоди карантину, запровадженого через COVID-19, а також місяці дії воєнного стану за певних умов можна виключати понад встановлений загальний ліміт. Головна умова — після проведення такої оптимізації для остаточного обчислення пенсії має залишитися щонайменше 60 календарних місяців стабільного заробітку.

Особливу пильність мають проявити громадяни, які до 1 липня 1998 року працювали за цивільно-правовими договорами, у секторі сільського господарства або виконували сезонні роботи. Для них діє спеціальна постанова Кабміну № 306 від 20 квітня 2005 року. Якщо доходи за той час розподілили некоректно, це занизило підсумковий коефіцієнт і зменшило виплати.

Щоб самостійно проконтролювати правильність нарахувань, експерти радять скористатися порталом електронних послуг Пенсійного фонду та завантажити дві ключові довідки:

♥ ***ОК-5***: містить повну інформацію про стаж та заробіток для пенсійних розрахунків. Тут слід проаналізувати помісячні коефіцієнти, звернувши увагу на різницю між стабільними та кризовими періодами.

♥ ***ОК-7***: відображає дані про доходи з 2011 року, з яких фактично сплачувався єдиний соціальний внесок. Вона дозволяє порівняти офіційні суми та внески.

Зіставивши ці документи з офіційним розрахунком ПФУ та виявивши розбіжності чи невигідні проміжки часу, ви зможете звернутися до фонду для перерахунку виплат.

♥ ♥ ♥

ДАЙДЖЕСТ СВЯТ (01.11-06.11)

Листопад розпочинається із насиченого калейдоскопа подій. ***1 листопада*** світ відзначає День Усіх Святих — урочисте свято в християнському календарі (особливо шановане в західній традиції), присвячене вшануванню пам'яті всіх канонізованих та безіменних праведників, яке історично тісно пов'язане з давнім кельтським Самайном та сучасним Гелловіном. Тієї ж дати відзначають День народження Європейського Союзу, адже саме 1 листопада 1993 року набув чинності Маастрихтський договір, який офіційно заклав правові та політичні підвалини сучасного ЄС і запровадив поняття європейського громадянства.

Наступного дня, ***2 листопада***, світова спільнота об'єднується довкола Міжнародного дня припинення безкарності за злочин проти журналістів. Ця пам'ятна дата була започаткована Генеральною Асамблеєю ООН у 2013 році на згадку про двох французьких репортерів, вбитих у Малі, і покликана привернути увагу до безпеки медійників, які щодня ризикують життям заради донесення правди.

3 листопада приносить одразу два неперетинні свята. Перше з них — Всесвітній день зберігання таємниці, неофіційна, але популярна дата, яка закликає відставити плітки, згадати про важливість довіри, приватності й вміння тримати слово. Друге — Всесвітній день сендвіча, приурочений до дня народження Джона Монтегю, 4-го графа Сендвіцького, який у XVIII столітті придумав класти м'ясо між двома шматочками хліба, щоб не відволікатися від гри в карти й не бруднити пальці.

Трохи згодом, ***6 листопада***, відзначають Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів. Установлений ООН у 2001 році, цей день нагадує, що природа часто стає мовчазною жертвою бойових дій через отруєння води, вируб-

ку лісів та спалювання навколишніх екосистем. Водночас 6 листопада лунають музичні аккорди на честь Дня саксофона — дати, яка припадає на день народження бельгійського майстра Адольфа Сакса, який у 1840-х роках запатентував цей культовий інструмент, що назавжди змінив обличчя джазу й класичної музики.

♥ ♥ ♥

КНИЖКООГЛЯД: ОДИН ДЕНЬ В ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ

Серія історично-популярних книг «24 години», яку активно випускає українське видавництво «Атена», пропонує читачам унікальну «оптику»: замість звичних лінійних хронік та оглядів правління монархів, вона занурює в повсякдення. Головна концепція серії — це детальна реконструкція одного звичайного дня з життя певної цивілізації чи епохи.

Структура кожного видання витримана в єдиному кінематографічному форматі. Доба ділиться на 24 години, і щогодини фокус уваги зміщується на нового героя — від правителів, релігійних діячів та митців до рабів, ремісників, торговців і праль. Такий підхід знімає з історії шар академічного пафосу: величні імперії постають не у вигляді мармурових бюстів, а через побутові проблеми, турботи, плітки й ритм щоденної праці пересічних мешканців.

Сьогодні українським читачам уже доступні п'ять книжок серії, кожна з яких переносить у вирішальні моменти історії.

«24 години в стародавніх Афінах» Філіпа Матишака занурюють у 416 рік до н. е. — золоту добу афінської могутності та філософських пошуків, де поруч із геніями на кшталт Сократа чи Гіппократа живуть і працюють звичайні містяни, а античні видатні постаті постають очима своїх сусідів.

Книга Кірстен Вольф ***«24 години у світі вікінгів»*** змальовує багатошарове суспільство середньовічної Скандинавії та Ісландії в епоху стрибка в суднобудуванні, колонізації та переходу від язичництва до християнства через долі воїнів, рунописців, фермерів і королів.

Перенестися на схід пропонує Марк Гадсон у книзі ***«24 години в шьоґунській Японії»,*** де змальовано 1614 рік — переломний момент, коли шьоґунат Токуґава зміцнює владу, країна стоїть на порозі війни, а перші контакти з іноземцями закладають підвалини глобалізації, які читач спостерігає разом із самураями, аристократами, купцями та поетами.

«24 години в Стародавньому Єгипті» Дональда Раяна пропонує зануритись у Єгипет 1414 року до н. е. епохи Нового царства переносить у часи розбудови імперії Аменхотепа II, де за величчю храмів Фів ховається виснажлива праця каменярів, повитух, жерців та селян.

Нарешті, ***«24 години в стародавньому Римі»*** Філіпа Матишака пропонують динамічний репортаж із вулиць столиці 137 року н. е., розкриваючи тонкощі римського права, суворі заборони та реалії життя сенаторів, вартових, жриць і повій у зеніті могутності імперії.

Розширюючи географію та часові межі серії, видавництво «Атена» вже готує до друку наступне видання, присвячене побуту, філософії та щоденному життю мешканців Стародавнього Китаю.

♥ ♥ ♥

МІЖ ЦАРИЦЕЮ ЕСТЕРОЮ ТА ДЗЕРКАЛОМ: ЧОМУ МИ ВОЮЄМО З ВЛАСНИМ ТІЛОМ?

Коли молоду дівчину на ім'я Естера привезли до царського гарему і дали можливість завоювати серце царя, щоб стати царицею Перської імперії, перше, що зробив охоронець жінок Гегей, — посадив її на спеціальну дієту. Проте ця дієта не має взагалі нічого спільного з сучасними уявленнями про неї. У ті дні жінці потрібно було якнайшвидше зачати від царя, щоб утримати становище в гаремі. Отже, цей підхід мав підвищити її плідність, округлити стегна та розпалити пристрасне жадання. Звісно, історія Естери навряд чи закінчилася б так успішно, якби вона морила себе голодом чи сиділа на «сухих листках салату та знежиреному бульйоні» — голодування ніколи б не зацікавило царя.

Проте сьогодні сучасна культура пропонує жінкам зовсім інший сценарій. Одержимість ідеєю проміняти нормальне жіноче тіло на молоде та худе, схоже на чоловіче, призвела до того, що багато хто почувається виснаженим, хворим і глибоко невдоволеним собою. Навіть ті дівчата, що є худорлявими від природи, часто страждають у цій атмосфері від сорому та ізоляції, прагнучи досягти нав'язаних суспільством стандартів або ж, навпаки, стикаються із нерозумінням тих, хто їм заздрить.

Чи є сенс голодувати та вести нескінчен-

ну війну з власним жіночим тілом, якщо воно від природи створене накопичувати енергію та округлості? Порівняння тут промовисті: це виглядає настільки ж абсурдно, як спроба злетіти, просто махаючи руками.

Округлості — це те, що відрізняє жіночу анатомію (разом із умінням вдало підбирати аксесуари). У цьому контексті доречно згадати біблійну мудрість із книги Ісаї (45, 9): «Горе тому, хто сперечається зі своїм творцем — черепок із земних черепків! Чи ж глина скаже гончареві: Що робиш? Чи його праця Йому скаже: Ти безрукий?»

Коли ми розпочинаємо боротьбу з природно сформованими особливостями свого організму, неминуче виникають проблеми. Бажання перекроїти закладені природою форми перетворилося на справжнє покоління проклятя, де розлади харчування продовжують руйнувати здоров'я та душевний спокій.

Поставши свого часу проти традиційних засад у пошуках емансипації, жінки сподівалися відчинити двері до рівності, проте на практиці зіткнулися із новими пастками — соромом, ізоляцією та невпевненістю. Здається, ніби з нами щось не так, разми намагаємося «здерти» жирові клітини з живота чи стегон, приховуючи власну тілесність і боячись бути справжніми.

Щоб справді полюбити себе, доводиться пройти через внутрішню роботу: примиритися з власним тілом та відмовитися від руйнівного прагнення до недосяжного «ідеалу». Суспільство може формувати хибні уявлення про красу, але істина полягає в тому, щоб звільнитися від цих стереотипів. Пожертвувавши ілюзією досконалості заради внутрішньої гармонії, ми робимо найкращий подарунок і майбутнім поколінням — нашим донькам.

Важливо зрозуміти: надмірна вага не є чимось гіршим за худорлявість, але й надмірна виснаженість не дорівнює здоров'ю. Справжня природна вага — це той стан, який можна комфортно підтримувати без надлюдських зусиль, завдяки збалансованому харчуванню та приємній повсякденній активності. Досягти її та зберегти здоров'я вдається лише тоді, коли ми остаточно відпускаємо руйнівні плани, упередження та нещадну самокритику.

Історія цариці Естери вчить нас простої і водночас глибокої істини: справжня краса та привабливість полягають не у виснажливому голодуванні чи сліпому наслідуванні болісних трендів, а в гармонії з власною природою. Відмовившись від нескінченної війни з власним тілом на користь турботи, прийняття і любові до себе, ми не лише знаходимо душевний спокій і здоров'я, а й звільняємося від кайданів чужих очікувань, відкриваючи простір для повноцінного та щасливого життя.

♥ ♥ ♥

СМІШИНКИ НА ДОДАЧУ ☺

Багатий, але скупий чоловік захворів. Йому треба було перепотіти, та грошей на ліки він шкодував. Приятелі запропонували, щоб він нагрів воду і дихав парою.

— Але ж і дрова грошей коштують,— відказав скнара.

Тоді хтось запропонував:

— Їжте при ньому медове печиво, і він спотіє від жадоби.

Так і сталося.

☺ ☺ ☺

Один хлопчик не вмів вимовляти слово «шість». Прийшов якось одного разу в магазин і каже продавцеві:

— Дайте мені сім пачок масла, одну не треба.

☺ ☺ ☺

Ходила на сповідь до священика, навіть не довелось нічого розказувати.

Він на мене вже давно підписаний.

☺ ☺ ☺

Що роблять наші люди, коли їм вимикають світло?

Праааавильно!

Біжать подивитися, кому ще вимкнули…

☺ ☺ ☺

Учителька біології доводить учням шкоду алкоголю. Бере черв'яка, кидає в стакан зі спиртом – той здох.

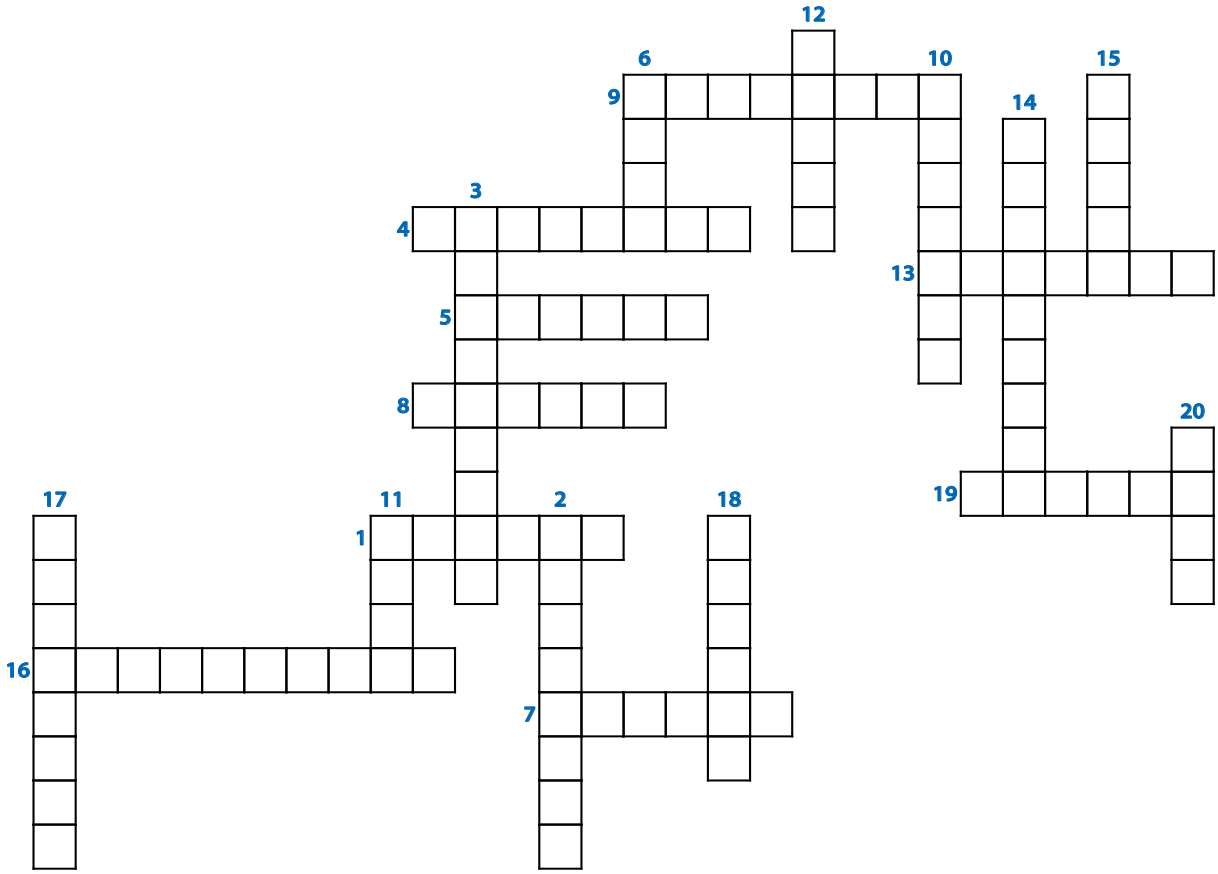
Кидає черв'яка в склянку з водою – той живе.

– Діти, який висновок з цього можна зробити?

Діти:

– Якщо пити спирт, то глистів не буде!

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Європейський архітектурний стиль, для якого властиві стрільчасті арки та вітражні розетки. 4. Автор знаменитої картини «Нічна варта». 5. Місто, яке було зруйноване виверженням вулкана Везувій. 7. Давньогрецький математик, родоначальник класичної геометрії. 8. Назва єдиного природного супутника планети Нептун. 9. Справжнє прізвище українського письменника Миколи Хвильового. 13. Автор всесвітньо відомого філософського роману «Алхімік». 16. Вчення про походження та розвиток Всесвіту як єдиного цілого. 19. Автор вислову «Я мислю, отже, я існую».

По вертикалі: 2. Столиця Австралії. 3. Штучна мова міжнародного спілкування. 6. Музичний жанр поліфонічної музики, в якому одна мелодійна тема багаторазово проводиться в різних голосах. 10. Найменший за площею суверенний анклав та держава у світі. 11. Велика пустеля, розташована на території Монголії та Китаю. 12. Найтвердіший мінерал серед усіх природних речовин. 14. Назва найменшої кістки в людському організмі. 15. Метал, який за кімнатної температури перебуває в рідкому стані. 17. Найпівнічніша столиця у світі. 18. Музичний темп, назва якого з італійської перекладається як «повільно, спокійно». 20. Найвищий вулкан Європи.

Щотижнева всеукраїнська газета
«ПРОДЖИ»
Ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів
у сфері медіа R30-07506
Тираж 1500 примірників

Адреса редакції:
пр. Науки, 40,
м. Харків, 61166
телефон: +380671951112
kharkiv.sphpro@gmail.com

Видавець: ТОВ «Наукове видавництво «ПРО»
Адреса: вул. Шахтарська, 5,
м. Київ, 04074
телефон: +380500150453
sphpro2020@gmail.com